

Аналіз стану безпеки руху та аварійності на наземному транспорті в Україні за 2021 рік

Протягом 2021 року Державною службою України з безпеки на транспорті забезпечувалася реалізація державної політики у сфері безпеки руху на автомобільному транспорті загального користування, на перевезення яким видано ліцензії; на міському електричному (трамвай, тролейбус) і залізничному транспорті, а також безпеки під час перевезення небезпечних вантажів залізничним транспортом.

Незважаючи на вжиття з боку Укртрансбезпеки системних заходів щодо забезпечення належного рівня безпеки на наземному транспорті та проведення роботи із попередження виникнення дорожньо-транспортних пригод, стан справ з аварійністю продовжує залишатися складним.

Стан аварійності на автомобільному транспорті загального користування

Згідно статистичних даних протягом 2021 року на автошляхах України сталося 2696 дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП) за участю ліцензованого автомобільного транспорту, який надає послуги з перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів, міжнародні перевезення пасажирів та вантажів, в яких 125 осіб загинули та 913 осіб отримали травми.

Порівняння загальної кількості дорожньо-транспортних пригод за участю водіїв ліцензованого автомобільного транспорту

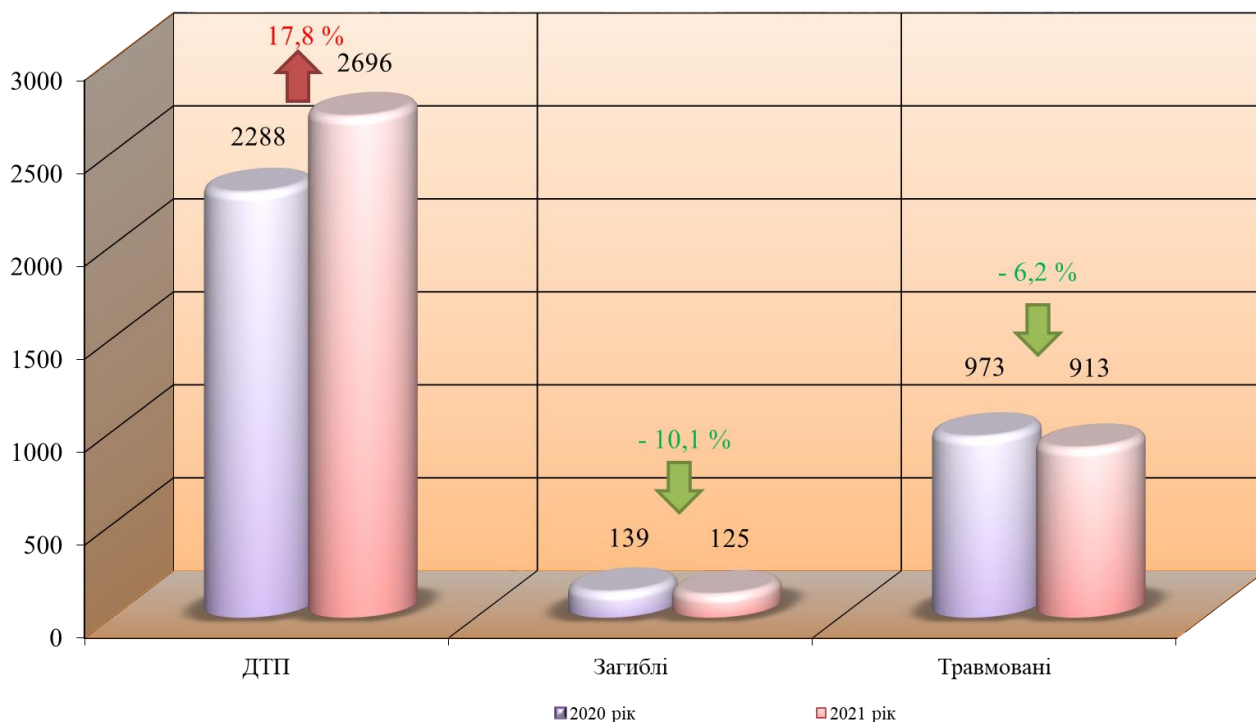

Рис. 1. Кількість дорожньо-транспортних пригод за участю водіїв ліцензованого автомобільного транспорту за 2021 рік у порівнянні з 2020 роком

Порівнюючи абсолютні показники аварійності на ліцензованому автомобільному транспорті видно, що за 2021 рік кількість ДТП за участю транспортних засобів ліцензованих автомобільних автоперевізників збільшилась, у порівнянні з відповідним періодом 2020 року, на 17,8 % (з 2288 до 2696 ДТП). При цьому, спостерігається зниження тяжкості наслідків від ДТП, кількість загиблих осіб за участю водіїв ліцензованого транспорту зменшилась на 10,1 % (з 139 до 125 осіб), Так, з 125 осіб, які загинули в результаті настання ДТП, 38 осіб загинули в результаті настання ДТП з вини водіїв ліцензованого транспорту. Кількість травмованих осіб за участю водіїв ліцензованого транспорту зменшилась на 6,2 % (з 973 до 913 осіб).

Із зазначеної кількості ДТП з вини водіїв ліцензованого автомобільного транспорту за вказаний період сталося 1519 дорожньо-транспортних пригод, в яких 38 осіб загинули, а 414 осіб отримала травми різного ступеня тяжкості.

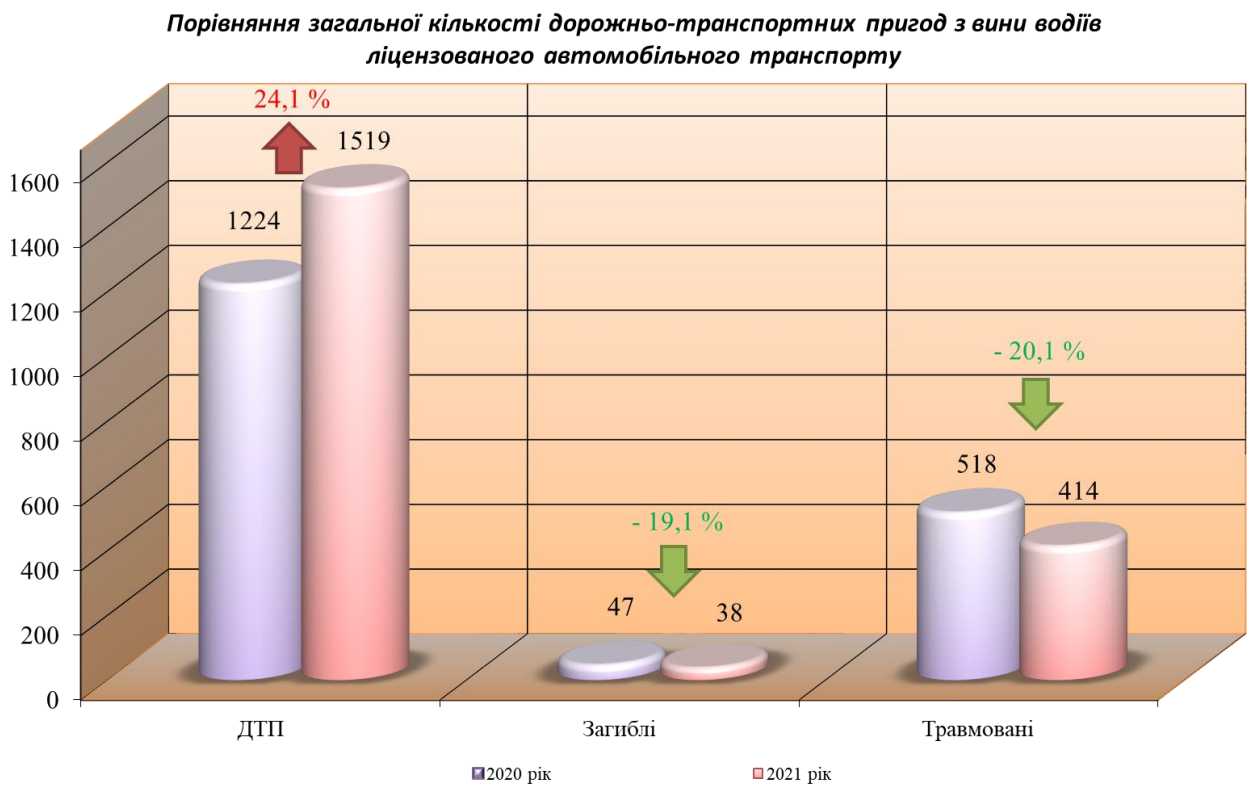

Рис. 2. Кількість дорожньо-транспортних пригод з вини водіїв автомобільного транспорту за 2021 рік у порівнянні з 2020 роком

За аналогічний період 2020 року на автодорогах України з вини водіїв ліцензованого автомобільного транспорту допущено 1224 дорожньо-транспортних пригод, в яких 47 осіб загинули та 518 осіб отримали травми.

Таким чином рівень аварійності з вини водіїв ліцензованого автомобільного транспорту збільшився на **24,1 %** (з 1224 до 1519 ДТП),

кількість загиблих у ДТП осіб зменшилась на **19,1 %** (з 47 до 38 осіб), кількість травмованих зменшилась на **20,1 %** (з 518 до 414 осіб).

Таблиця 1. Кількість ДТП, загиблих та травмованих у них осіб з вини водіїв автомобільного транспорту загального користування за 2021 рік, у порівнянні з відповідним періодом 2020 року

Назва показника (класифікація та наслідки аварійних подій)	Кількісні значення показника (випадки, особи, питомі показники аварійності)		(±) % чи одиниць до показників минулого року
	2020 рік	2021 рік	
ДТП	1224	1519	24,1%
у тому числі з вини водіїв автобусів	1081	1209	11,8%
у тому числі з вини водіїв вантажних автомобілів під час перевезення небезпечних вантажів	93	259	178,5%
у тому числі з вини водіїв легкових автомобілів-таксі	50	51	2,0%
Загинуло осіб	47	38	-19,1%
у тому числі з вини водіїв автобусів	27	21	-22,2%
у тому числі з вини водіїв вантажних автомобілів під час перевезення небезпечних вантажів	17	17	0,0%
у тому числі з вини водіїв легкових автомобілів-таксі	3	0	-100,0%
Травмовано осіб	518	414	-20,1%
у тому числі з вини водіїв автобусів	483	372	-23%
у тому числі з вини водіїв вантажних автомобілів під час перевезення небезпечних вантажів	20	32	60,0%
у тому числі з вини водіїв легкових автомобілів-таксі	15	10	-33,3%

З вини водіїв **автобусів** за 2021 рік сталось **1209** дорожньо-транспортних пригод, в яких **21** особа загинула та **372** особи отримали травми. За 2020 рік сталось 1081 дорожньо-транспортна пригода, у яких 27 осіб загинули та 483 особи отримали травми.

З вини водіїв **вантажних** автомобілів за 2021 рік сталось **259** дорожньо-транспортних пригод, в яких **17** осіб загинули та **32** особи отримали травми. За

2020 рік сталось 93 дорожньо-транспортні пригоди, в яких 17 осіб загинули та 20 осіб отримали травми.

З вини водіїв **таксі** за 2021 рік сталася **51** дорожньо-транспортна пригода, в яких жодної особи не загинуло та **10** осіб отримали травми. За 2020 рік сталось 50 дорожньо-транспортних пригод, в яких 3 особи загинули, а 15 осіб отримали травми.

Також за 2021 рік сталось **15 пожеж** на автомобільному транспорті загального користування без загиблих та травмованих.

Серед резонансних ДТП з тяжкими наслідками можна виокремити наступні:

Фото. 1, 2. ДТП, що сталася 08.02.2021 на автодорозі Н-10 «Стрий – Чернівці – Мамалига» у с. Павлівка Івано-Франківської області, водій вантажного автомобіля MERCEDES BENZ (належить ТОВ «Еко-Прикарпаття»), виїжджаючи із другорядної дороги на головну, не врахував дорожню обстановку, не надав переваги в русі, внаслідок чого допустив зіткнення з автобусом Mercedes-Benz Sprinter 416 (перевізник ТОВ «Люкс транс»). Внаслідок пригоди 2 особи загинули на місці пригоди та 13 осіб отримали травми.

Фото 3, 4. ДТП, яка сталася 06.03.2021 поблизу населеного пункту Кашиця (Республіка Польща), водій автобуса VAN HOOL ALTANO TD 921 (перевізник ФОП «Стецик Т. В.»), не впорався з керуванням, допустив з'їзд автобуса в кювет з подальшим його перекиданням. Внаслідок пригоди 5 осіб загинули та 28 осіб отримали травми.

Фото 5, 6. ДТП, яка сталася 04.09.2021 на 177 км + 300 м автодороги М-06 Київ – Чоп Житомирської області, водій автобуса Neoplan N 316 (перевізник – ТОВ «Сансан»), здійснюючи перевезення пасажирів за регулярним маршрутом «Маріуполь (Україна) – Ченстохова (Республіка Польща) – Маріуполь (Україна)», допустив зіткнення в попутному напрямку з вантажним автомобілем DAF LF 85.410. Після зіткнення автобус загорівся. Внаслідок пригоди 1 особа загинула та 11 осіб отримали травми.

Фото 7, 8. ДТП, яка сталася 07.12.2021 на 14 км + 745м автодороги Н-27 Чернігів – Мена – Сосниця – Грем'яч, Чернігівської області, водій вантажного автомобіля DAF XF105.460 (перевізник – ПП «ІНТЕР-ПАСС-АВТО»), не врахувавши дорожніх обставин виїхав на зустрічну смугу руху, де допустив зіткнення з автобусом Mercedes-Benz 313 CDI (перевізник – ФОП Калганов Ю. І.), водій якого здійснював перевезення 18 пасажирів за міжміським маршрутом Чернігів – Сосниця.. Внаслідок пригоди 13 осіб загинули та 7 осіб отримали травми.

Відсоткове співвідношення кількості дорожньо-транспортних пригод з вини водіїв автобусів/вантажних автомобілів/таксі

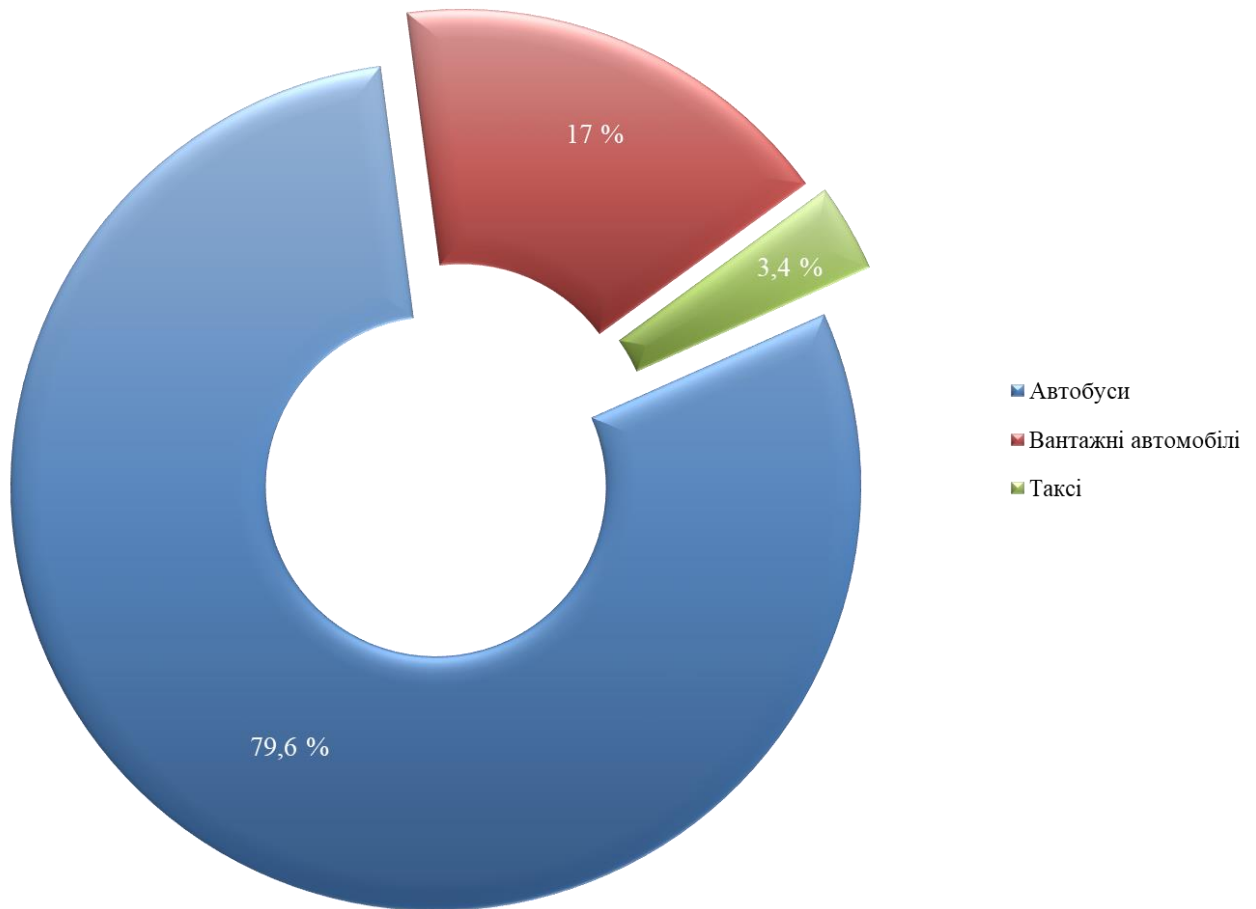

Рис. 3. Відсоткове співвідношення кількості дорожньо-транспортних пригод з вини водіїв автобусів/вантажних автомобілів/таксі за 2021 рік

Проведений аналіз аварійності показав, що основними причинами настання цих дорожньо-транспортних пригод є:

- порушення правил маневрування (35,9 %);
- недотримання дистанції та інтервалу руху (24,5 %);
- перевищення швидкості руху (23,1 %);
- порушення правил проїзду перехресть (9,8 %);
- порушення правил обгону та/або виїзду на смугу зустрічного руху (2,1 %);
- експлуатація технічно несправних транспортних засобів (2,1 %);
- порушення правил проїзду зупинок громадського транспорту; (2 %);
- порушення правил проїзду залізничних переїздів (0,3 %);
- сон за кермом (0,1 %);
- керування у нетверезому стані (0,1 %).

Класифікація ДТП за 2021 рік за передумовами їх виникнення з вини водіїв автомобільного транспорту

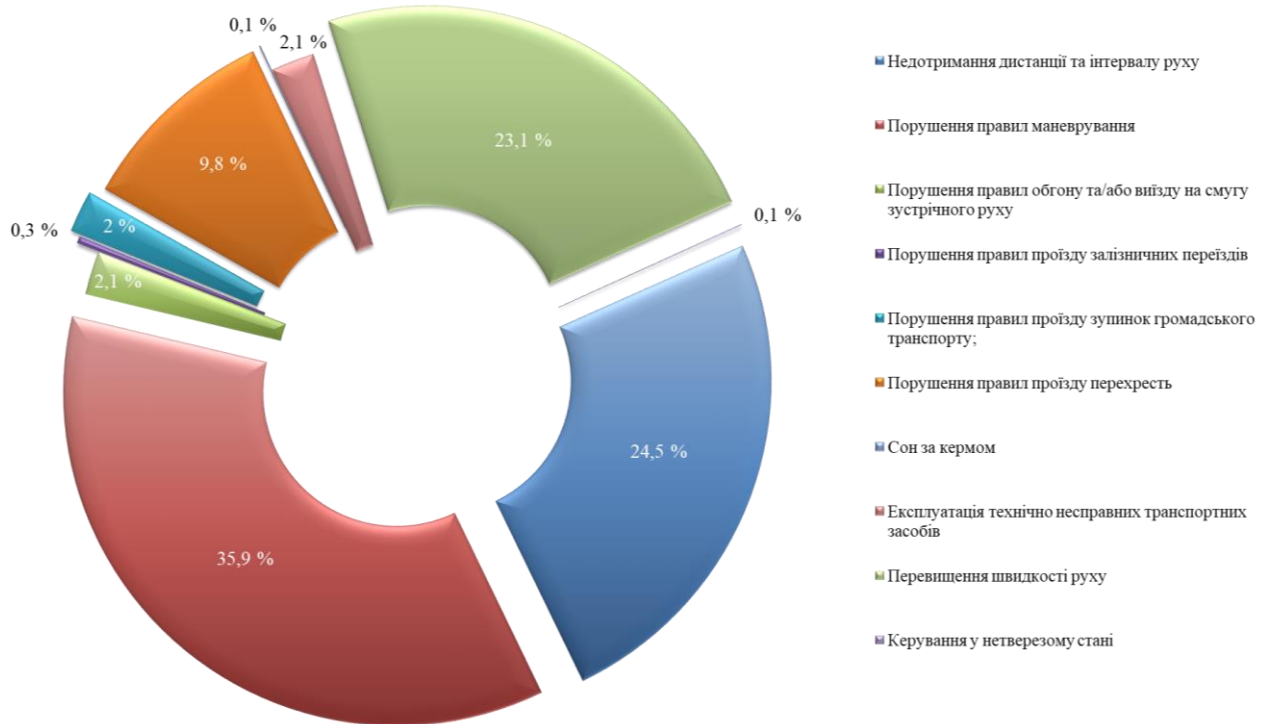

Рис. 4. Класифікація ДТП за 2021 рік за передумовами їх виникнення

За результатами проведеного аналізу встановлено, що 82,7 % складають ДТП без постраждалих осіб, при яких лише відбувається механічне пошкодження транспортних засобів;

у 17,1 % ДТП загинуло від 1 до 3 осіб та/або від 1 до 10 осіб отримали травми;

у 0,2 % ДТП загинули від 3 до 5 осіб та/або від 10 до 15 осіб отримали травми.

Класифікація ДТП за 2021 рік за їх наслідками з вини водіїв автомобільного транспорту

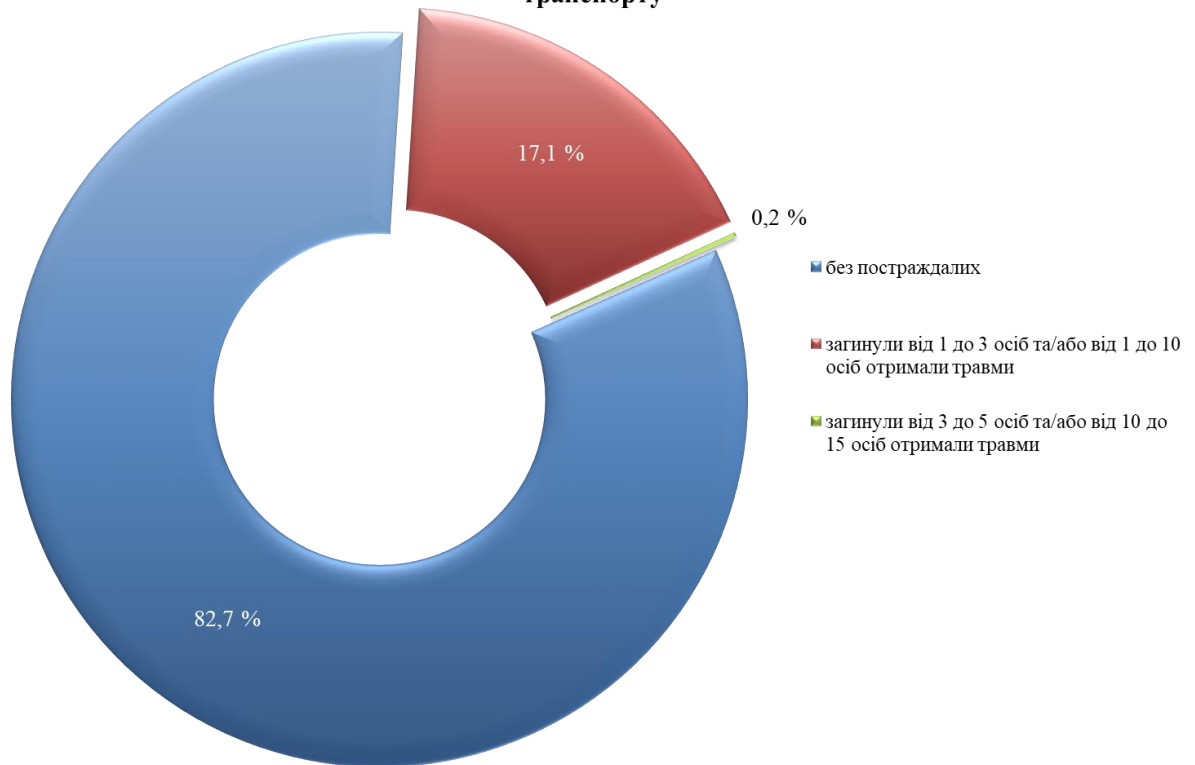

Рис. 5. Розподіл ДТП за 2021 рік за їх наслідками

Аналіз ДТП, які сталися на маршрутах руху автомобільного транспорту загального користування свідчить, що більшість всіх ДТП сталися під час виконання перевезень пасажирів на міському маршруті, де зафіксовано 79,4 % ДТП, які сталися з вини водіїв автомобільного транспорту;

13,3 % ДТП сталися під час виконання перевезень пасажирів на внутрішньообласних маршрутах;

2,6 % ДТП сталися під час виконання перевезень пасажирів на міжнародних маршрутах;

2,6 % ДТП сталися під час виконання інших видів перевезень пасажирів (нерегулярні, спеціальні та перевезення для власних потреб);

2,1 % ДТП сталися під час виконання перевезень пасажирів на міжобласних маршрутах.

Класифікація ДТП за 2021 рік за маршрутами руху транспортних засобів

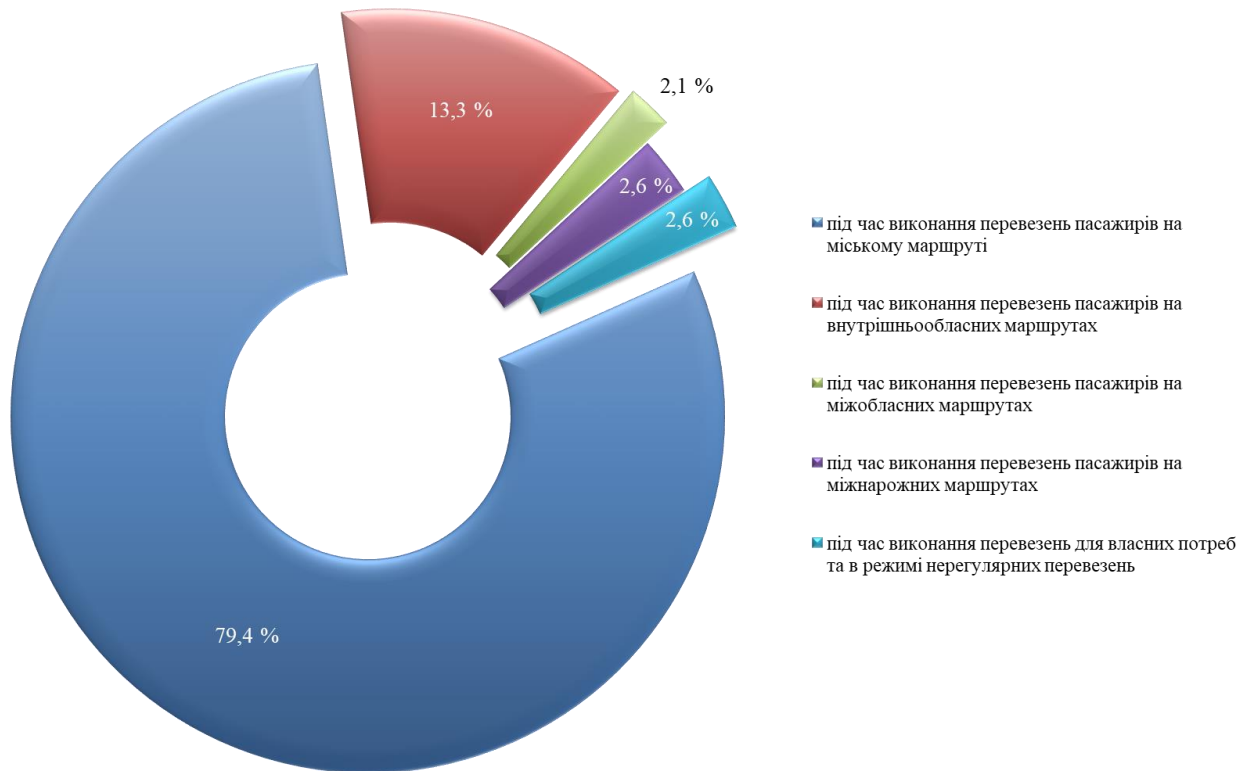

Рис. 6. Класифікація ДТП за 2021 рік за маршрутами руху транспортних засобів

Залежно від пори доби, найбільша кількість ДТП сталася в денну пору доби, з 10 год. 00 хв. до 17 год. 00 хв., а саме в цей проміжок часу було зафіксовано 45,1 %;

у вечірню пору доби з 17 год. 00 хв. до 22 год. 00 хв. сталася 24,4 % ДТП;

у ранкову пору доби з 05 год. 00 хв. до 10 год. 00 хв. сталася 22,3 % ДТП;

у нічний час з 22 год. 00 хв. вечора до 05 год. 00 хв. ранку зафіксовано 8,2 % випадків ДТП.

Класифікація ДТП за 2021 рік за порою доби, з вини водіїв автомобільного транспорту

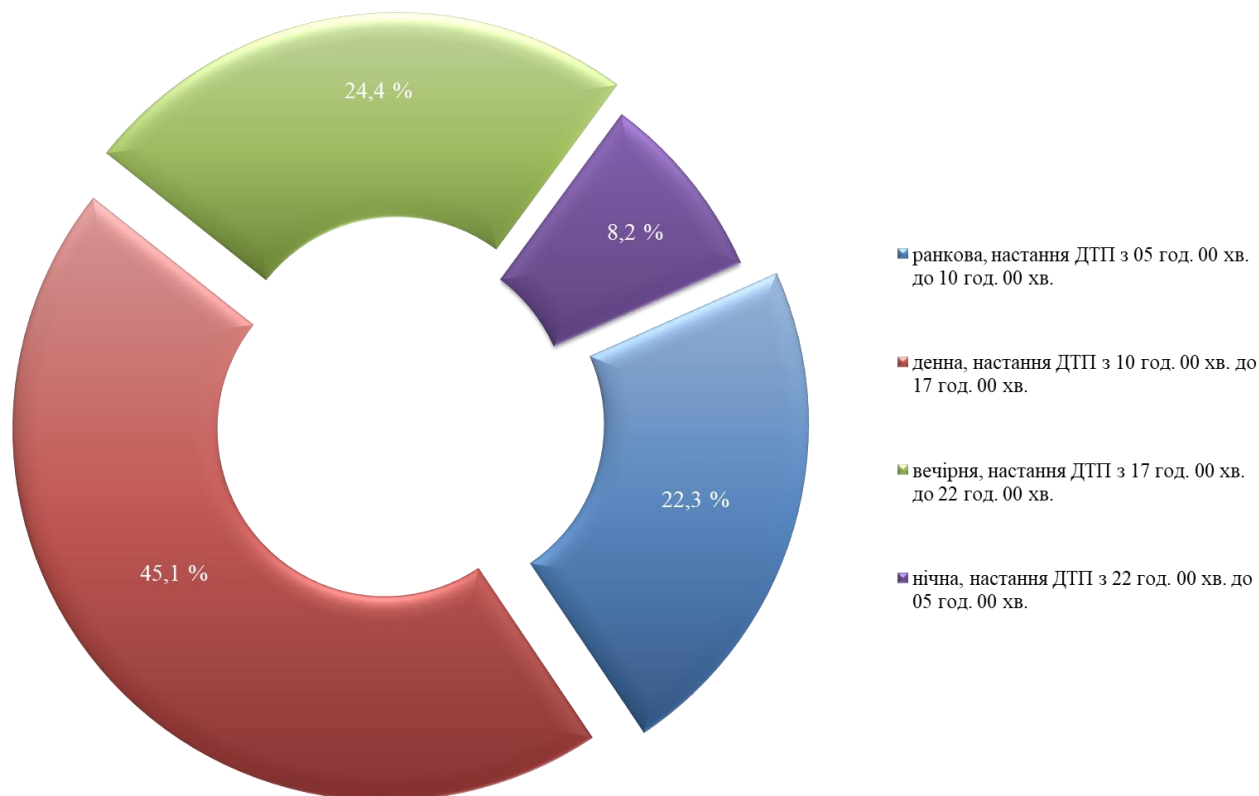

Рис. 7. Класифікація ДТП за 2021 рік за порою доби

Аналіз аварійності за видами ДТП засвідчив, що найбільша кількість ДТП – 48,5 % становлять попутні зіткнення;

28,2 % ДТП сталися в результаті бокового зіткнення;

5,3 % ДТП сталися в результаті наїзду на перешкоду (огорожі, бордюри, дерева та інші нерухомі предмети);

5,1 % ДТП становлять наїзди на пішоходів;

в 4,5 % ДТП зафіксований наїзд на транспортний засіб, що стоїть;

у 2,4 % ДТП зафіксовані падіння пасажирів;

у 2,2 % ДТП зафіксовані із зустрічним зіткненням транспортних засобів;

у 1,9 % ДТП зафіксовано перекидання автотранспортних засобів;

1 % ДТП становлять наїзди на веломототранспорт;

у 0,4 % ДТП зафіксовані падіння вантажу;

0,3 % ДТП становлять зіткнення із залізничним транспортом;

0,2 % ДТП становлять наїзди на тварин.

Класифікація ДТП за 2021 рік за видами події з вини водіїв автомобільного транспорту

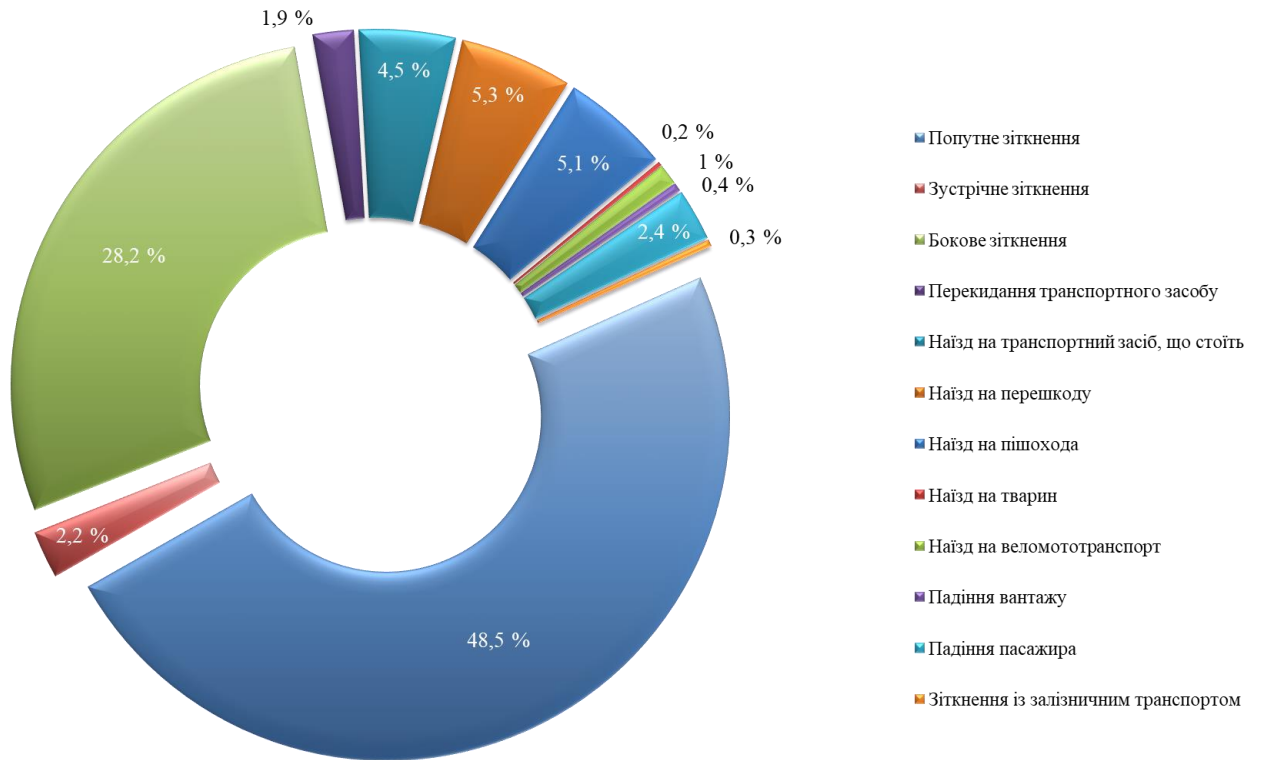

Рис. 8. Класифікація ДТП за 2021 рік за видами події

Аналіз аварійності проведений за видами загиблих учасників дорожнього руху з вини водіїв автомобільних перевізників показав, що найбільш загинуло, пішоходів – 20 осіб;

5 осіб – водії вантажного автомобіля;

4 особи – водії легкового автомобіля;

3 особи – велосипедисти;

по 2 особи – водії автобуса, пасажири легкового автомобіля та автобуса.

**Кількість загиблих учасників дорожнього руху за 2021 рік в вини водіїв
автомобільного транспорту, осіб**

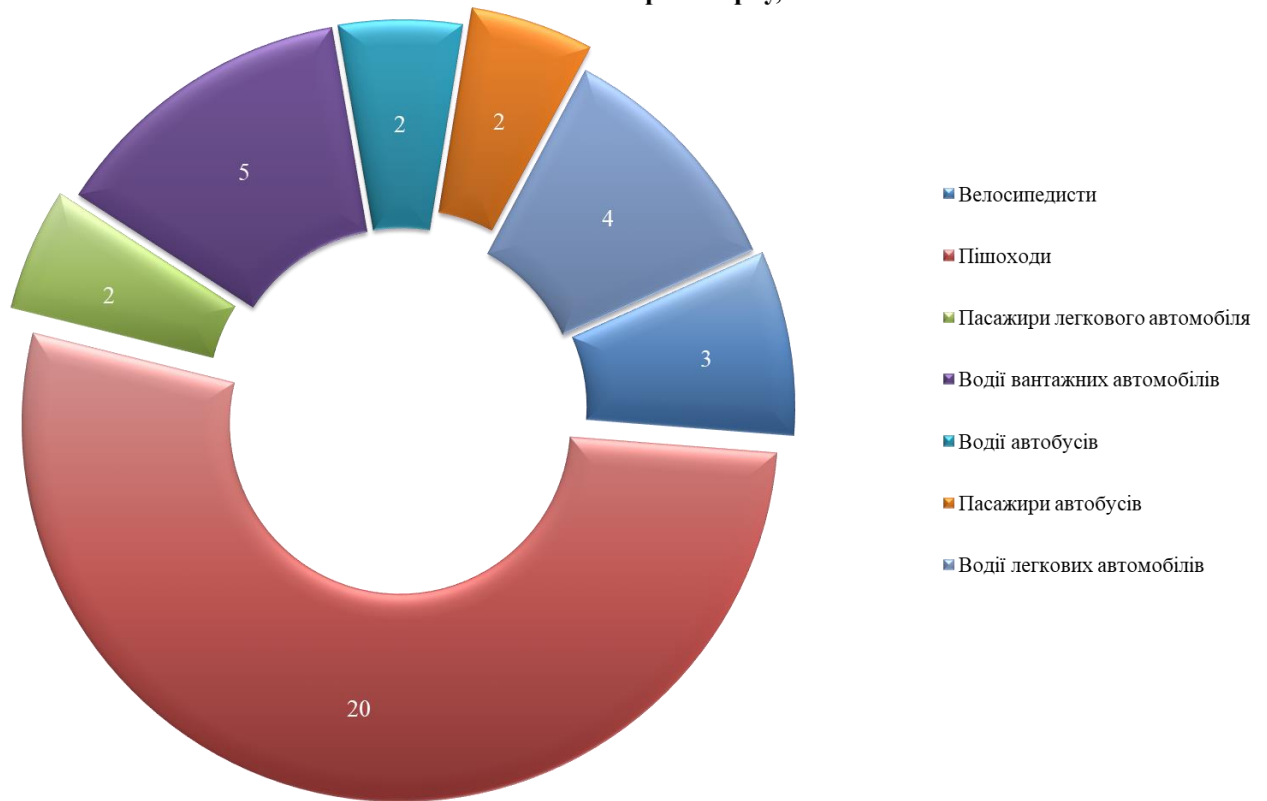

Рис. 9. Кількість загиблих учасників дорожнього руху за 2021 рік з вини водіїв автомобільного транспорту

Аналіз аварійності проведений за періодом експлуатації транспортних засобів з вини водіїв автомобільних перевізників показав, що 55,6 % ДТП трапляються з колісними транспортними засобами, період експлуатації яких становить від 10 до 20 років;

16,9 % ДТП сталися з транспортними засобами, період експлуатації яких становить від 5 до 10 років;

13,1 % ДТП сталися з транспортними засобами, період експлуатації яких становить понад 20 років;

11 % ДТП сталися з транспортними засобами, період експлуатації яких становить від 1 до 5 років;

3,4 % ДТП сталися з транспортними засобами, період експлуатації яких становить до 1 року.

Класифікація ДТП за 2021 рік за періодом експлуатації транспортних засобів з вини водіїв автомобільного транспорту

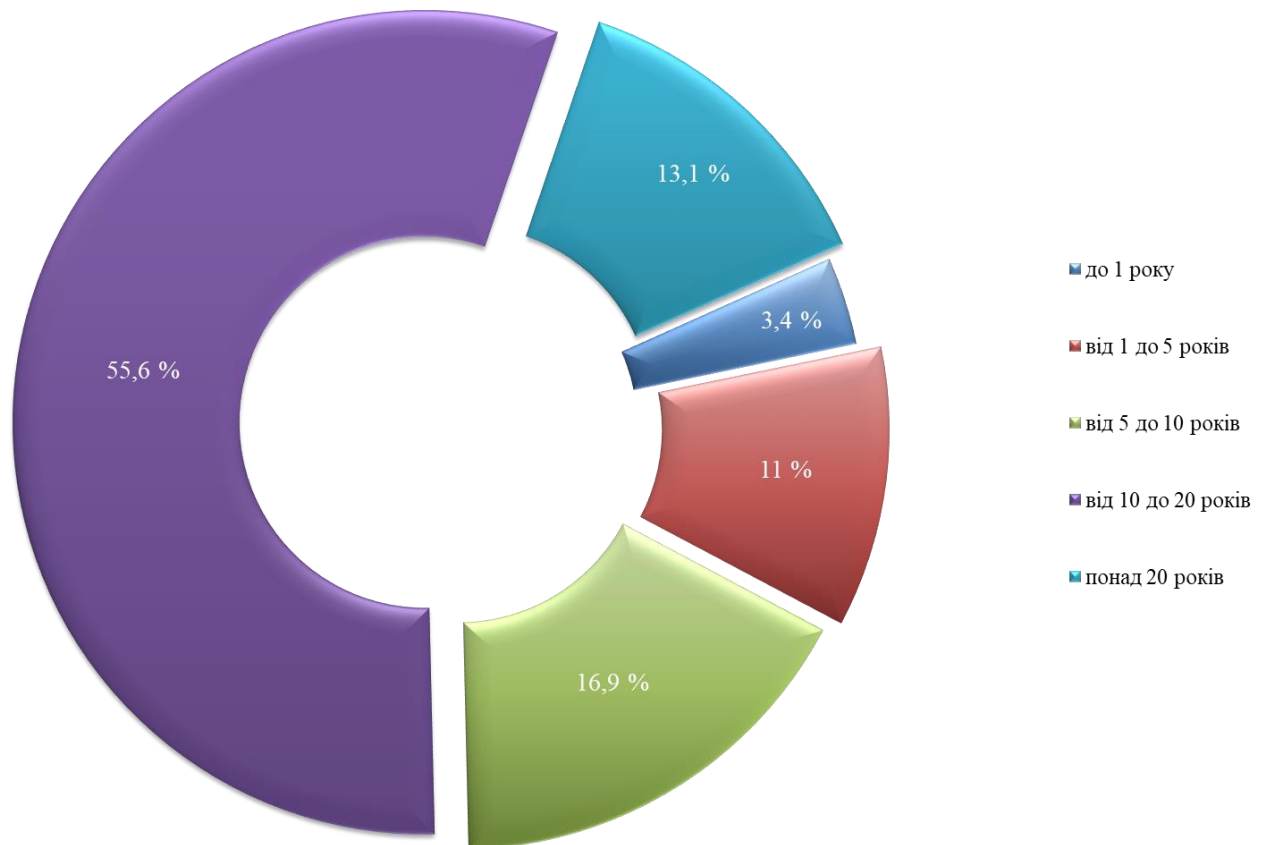

Рис. 10. Розподіл ДТП за 2021 рік з вини водіїв автомобільних перевізників за періодом експлуатації колісних транспортних засобів

Аналіз ДТП за територіальною ознакою засвідчив, що у 2021 році найбільшу різницю у кількості ДТП, допущених за участю водіїв ліцензованого автомобільного транспорту загального користування, порівняно з 2020 роком зафіксовано у Одеській (+235 ДТП), Закарпатській (+66 ДТП), Рівненській (+37 ДТП), Волинській (+28 ДТП) областях.

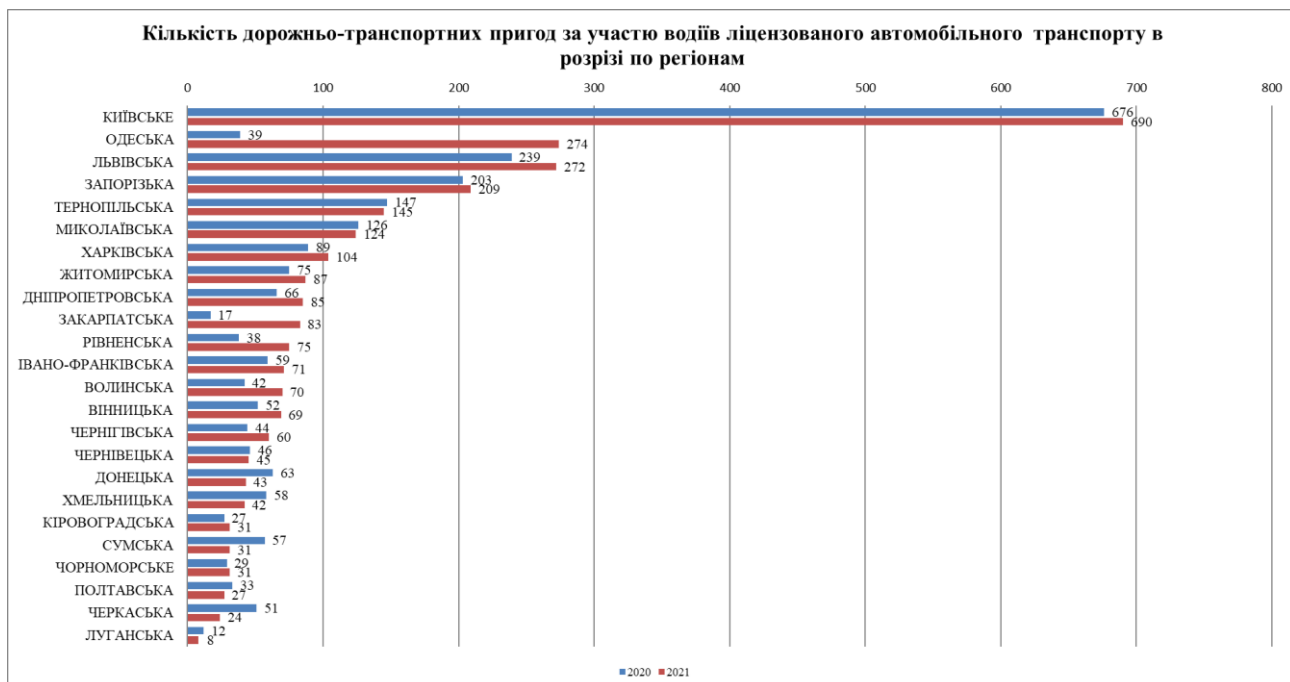

Рис. 11. Кількість ДТП за участю водіїв ліцензованого автомобільного транспорту у 2021 та 2020 роках по регіонам

Аналіз смертності внаслідок ДТП за територіальною ознакою засвідчив, що у 2021 році найбільша кількість осіб загинула у ДТП за участю водіїв автомобільного транспорту загального користування, зареєстрованих у Чернігівській (16 осіб), Одеській (15 осіб), в місті Києві та Київській області (14 осіб), Львівській (11 осіб), Дніпропетровській (9 осіб) областях.

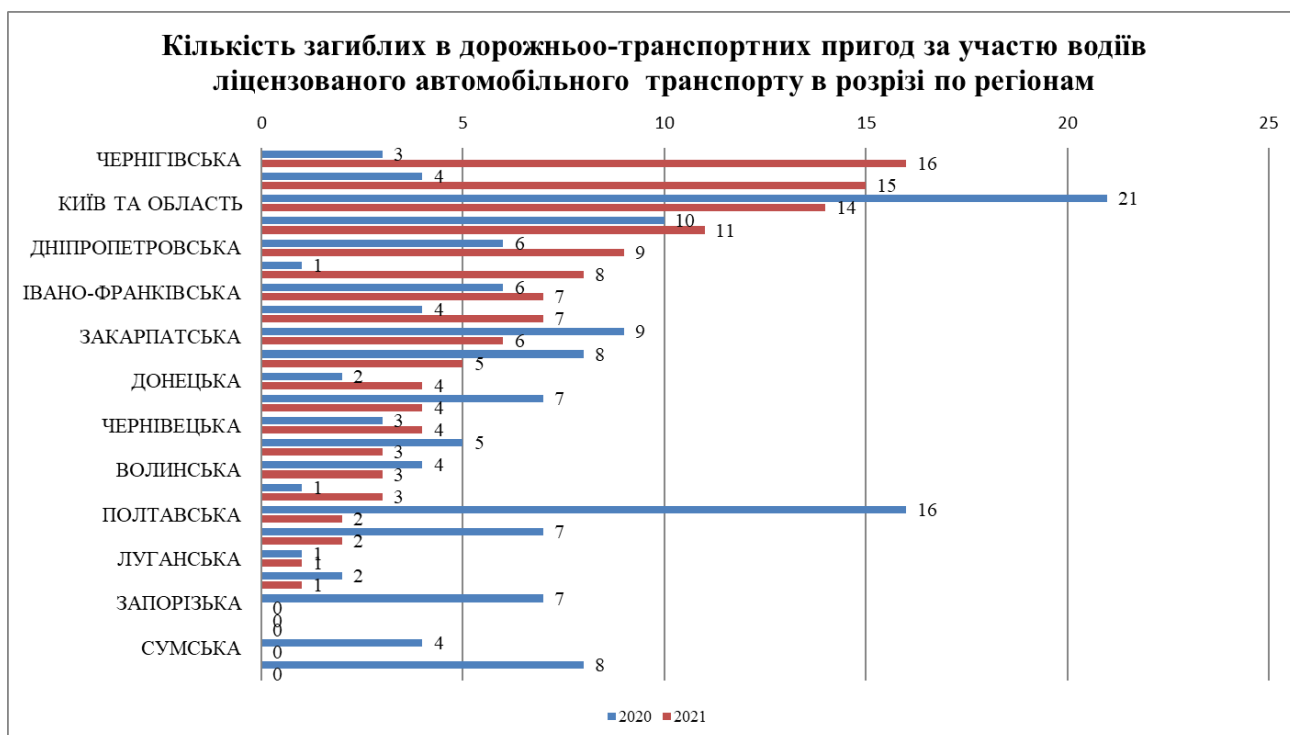

Рис. 12. Кількість загиблих у ДТП за участю водіїв ліцензованого автомобільного транспорту у 2021 та 2020 роках по регіонам

Аналіз травматизму у ДТП за територіальною ознакою засвідчив, що у 2021 році найбільшу кількість осіб було травмовано у ДТП за участю водіїв автомобільного транспорту загального користування у м. Києві разом з Київською областю (145 осіб), Львівській (80 осіб), Запорізькій (74 особи), Дніпропетровській (73 особи), та Одеській (60 осіб) областях.

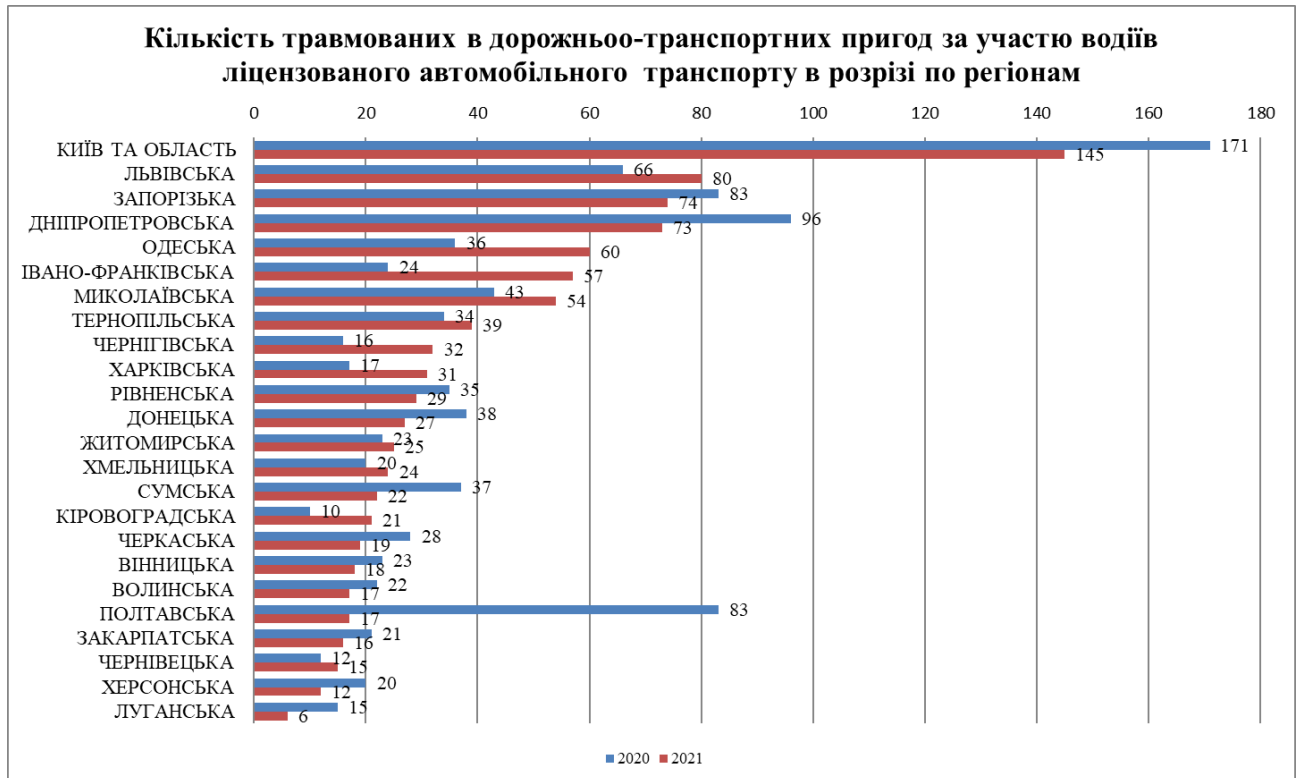

Рис. 13. Кількість травмованих у ДТП за участю водіїв ліцензованого автомобільного транспорту у 2020 та 2019 роках по областях

Стан аварійності на міському електричному (трамвай, тролейбус) транспорті

Згідно зі статистичними даними протягом 2021 року за участю трамвайних вагонів і тролейбусів підприємств міського електричного транспорту сталося 706 дорожньо-транспортних пригод, в яких 7 осіб загинули та 126 отримали травми.

За 2020 рік на цьому виді транспорті сталося 724 дорожньо-транспортні пригоди за участю трамвайних вагонів і тролейбусів підприємств міського електричного транспорту, в яких 7 осіб загинули та 163 отримали травми.

Тобто, порівнюючи абсолютні показники аварійності на міському електричному транспорті видно, що за 2021 рік кількість дорожньо-транспортних пригод за участю транспортних засобів підприємств міського електричного транспорту зменшилась, у порівнянні з відповідним періодом

2020 року, на 2,5 %, кількість загиблих осіб залишилась на одному рівні, кількість травмованих осіб зменшилась на 22,7 %.

Показники аварійності за участю водіїв міського електричного (трамвай, тролейбус) транспорту

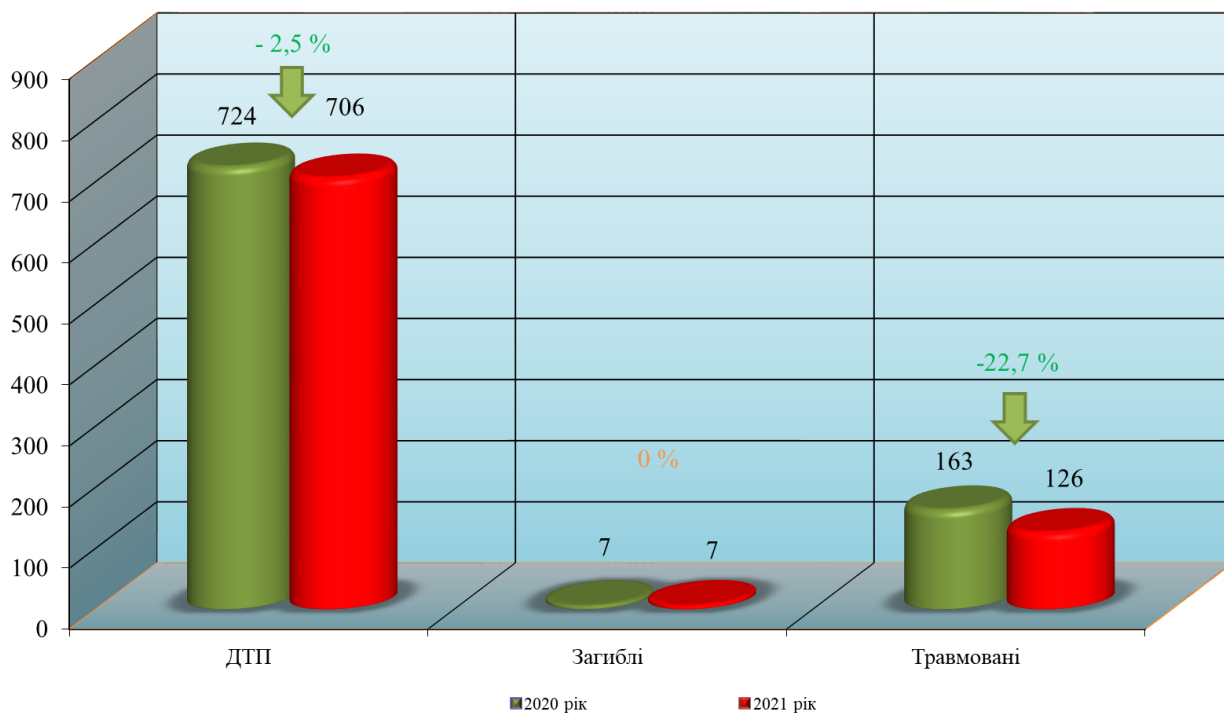

Рис. 14. Кількість дорожньо-транспортних пригод за участю водіїв міського електричного (трамвай, тролейбус) транспорту за 2021 рік, в порівнянні з відповідним періодом 2020 року

При цьому, за 2021 рік з вини водіїв рухомого складу транспортних засобів міського електричного транспорту сталося 247 дорожньо-транспортних пригод, в яких 2 особи загинули, а 26 осіб отримали травми, тоді як за 2020 рік з вини таких водіїв також сталося 278 дорожньо-транспортних пригод, в яких 2 особи загинули, а 67 осіб отримали травми.

Рис. 15. Кількість дорожньо-транспортних пригод з вини водіїв міського електричного (трамвай, тролейбус) транспорту за 2021 рік, в порівнянні з аналогічним періодом 2020 року

Отже, порівнюючи ці показники аварійності, можна сказати, що протягом 2021 року з вини водіїв рухомого складу транспортних засобів міського електричного транспорту кількість ДТП зменшилась на 11,2 %, кількість загиблих осіб в результаті цих дорожньо-транспортних пригод залишилась на одному рівні, та кількість травмованих зменшилась на 61,2 %.

Відсоткове співвідношення кількості дорожньо-транспортних пригод з вини водіїв трамваїв/тролейбусів

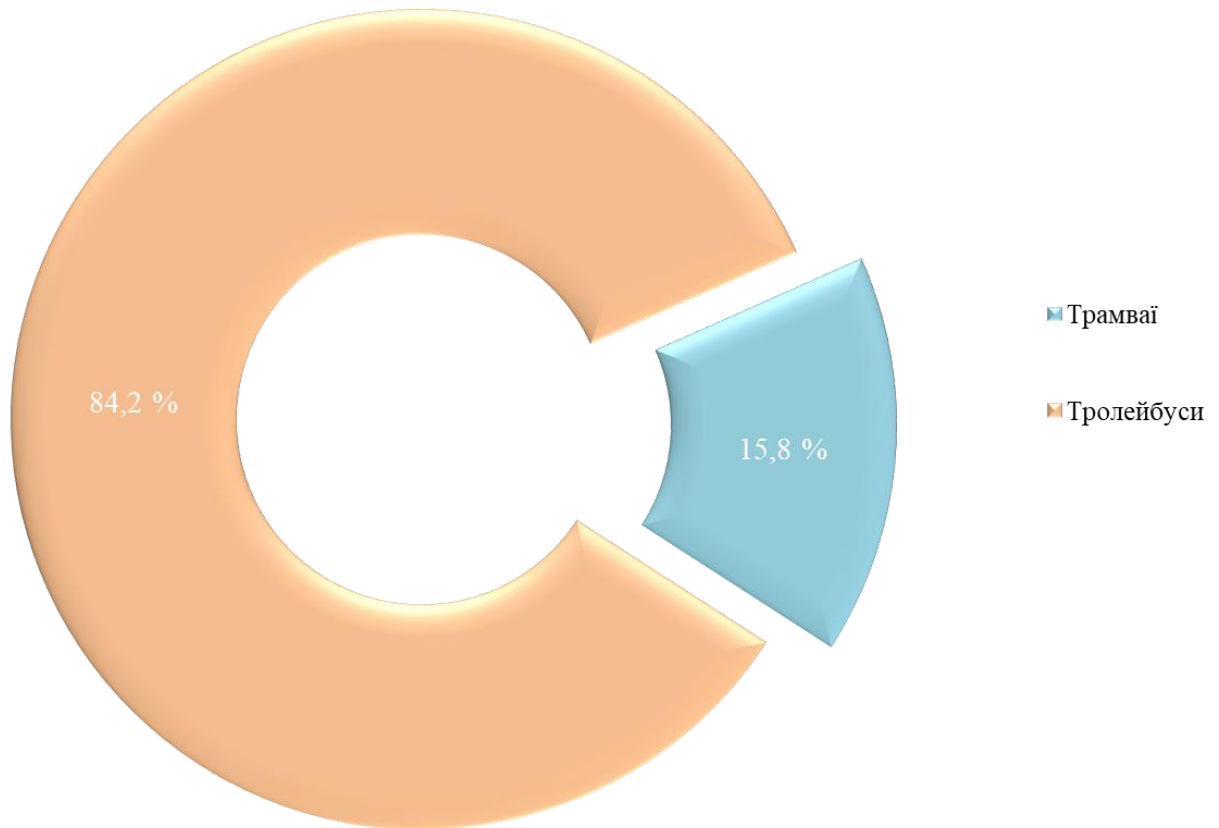

Рис. 16. Відсоткове співвідношення кількості дорожньо-транспортних пригод з вини водіїв трамваїв/тролейбусів за 2021 рік

Якщо розподілити всі транспортні засоби міського електричного транспорту за видами, то з вини водіїв **тролейбусів** за 2021 рік допущено **208** ДТП, що на 4,1 % менше від кількості ДТП, допущених водіями троллейбусів за 2020 рік (217 ДТП). У цих ДТП кількість загиблих зменшилась на 100 %, а саме жодної особи не загинуло, проти 1 особи у 2020 році, а травми отримали 18 осіб проти 53 осіб, що на 66 % менше ніж у відповідному періоді 2020 року.

При цьому, з вини водіїв **трамвайних вагонів** за 2021 рік допущено **39** ДТП, що на 36,1 % менше від кількості ДТП, допущених водіями трамвайних вагонів у відповідному періоді 2020 року (61 ДТП). У цих ДТП 2 особи загинули, що на 100 % більше ніж у 2020 році, а отримали травми 8 осіб, що на 42,9 % менше ніж у відповідному періоді 2020 року.

Також за 2021 рік на рухомому складі міського електричного транспорту сталося **3 пожежі**.

Таблиця 2. Кількість ДТП, загиблих та травмованих у них осіб з вини водіїв рухомого складу міського електричного транспорту за 2021 рік, в порівнянні з відповідним періодом 2020 року

Назва показника (класифікація та наслідки аварійних подій)	Кількісні значення показника (випадки, особи, питомі показники аварійності)		(±) % чи одиниць до показників минулого року
	2020 рік	2021 рік	
ДТП	278	247	-11,2%
у тому числі з вини водіїв тролейбусів	217	208	-4,1%
у тому числі з вини водіїв трамвайних вагонів	61	39	-36,1%
Загинуло осіб	2	2	0,0%
у тому числі з вини водіїв тролейбусів	1	0	-100,0%
у тому числі з вини водіїв трамвайних вагонів	1	2	100,0%
Травмовано осіб	67	26	-61,2%
у тому числі з вини водіїв тролейбусів	53	18	-66,0%
у тому числі з вини водіїв трамвайних вагонів	14	8	-42,9%

Аналіз аварійності за видами ДТП засвідчив, що найбільша кількість ДТП на міському електричному транспорті – 45,3 % становлять попутні зіткнення; у 34,2 % ДТП зафіксовані бокові зіткнення транспортних засобів; у 8,6 % ДТП зафіксовано наїзд на транспортний засіб, що стоїть; у 4,9 % ДТП зафіксовані наїзди на пішохода; 3,7 % ДТП становлять падіння пасажирів; 2,1 % ДТП становлять наїзди на перешкоду; 1,2 % ДТП становлять зустрічні зіткнення транспортних засобів.

Класифікація ДТП за 2021 рік за видами події з вини водіїв міського електричного транспорту

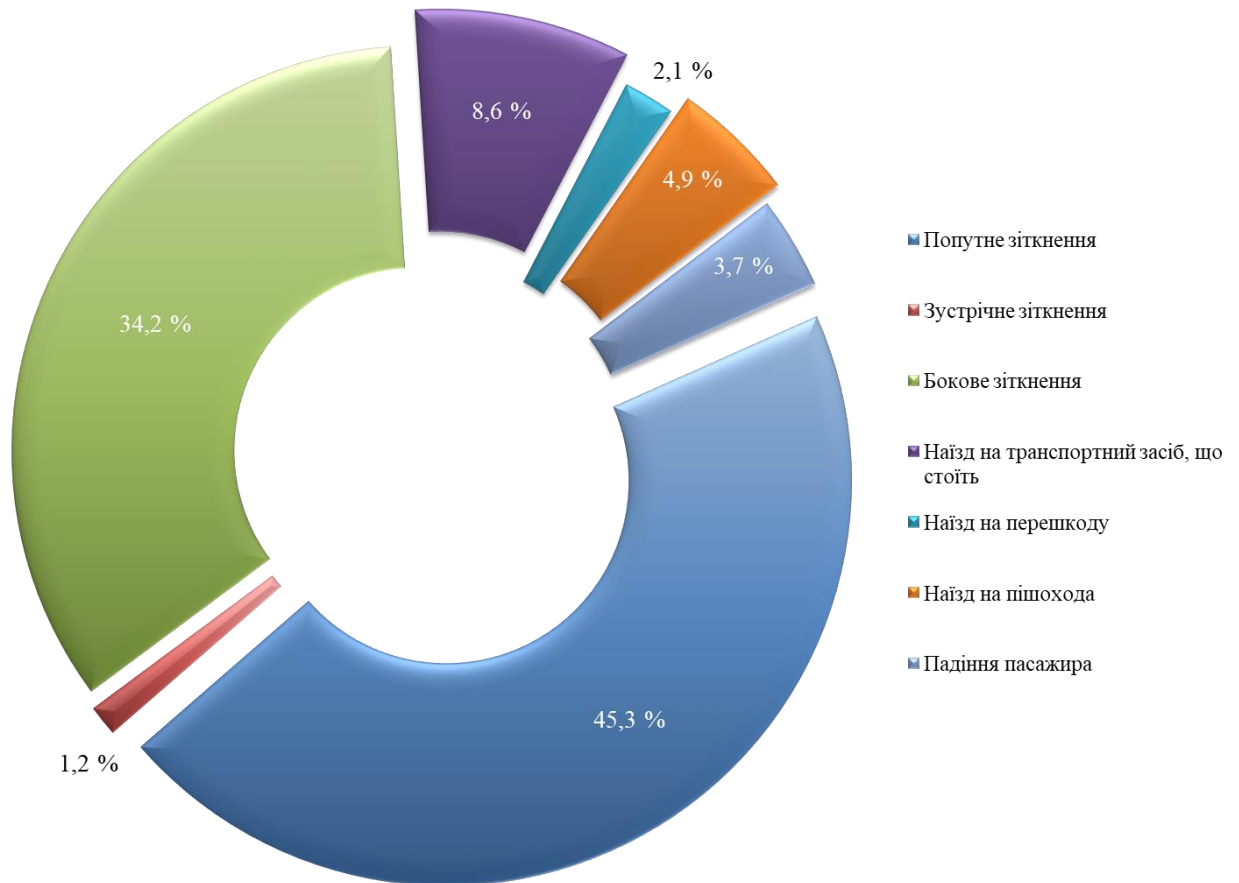

Рис. 17. Класифікація ДТП за 2021 рік за видами події

Проведений аналіз аварійності показав, що основними причинами настання цих дорожньо-транспортних пригод є:

недотримання дистанції та інтервалу руху (40,2 %);

порушення правил маневрування (26,4 %);

перевищення швидкості руху (19,5 %);

порушення правил проїзду перехресть (4,5 %);

падіння струмоприймачів (2,9 %);

порушення правил проїзду зупинок громадського транспорту (2,5 %);

експлуатація технічно несправних транспортних засобів (2,4 %);

порушення правил обгону та/або виїзду на смугу зустрічного руху (1,6 %).

**Класифікація ДТП за 2021 рік за передумовами їх виникнення з вини водіїв
міського електричного транспорту**

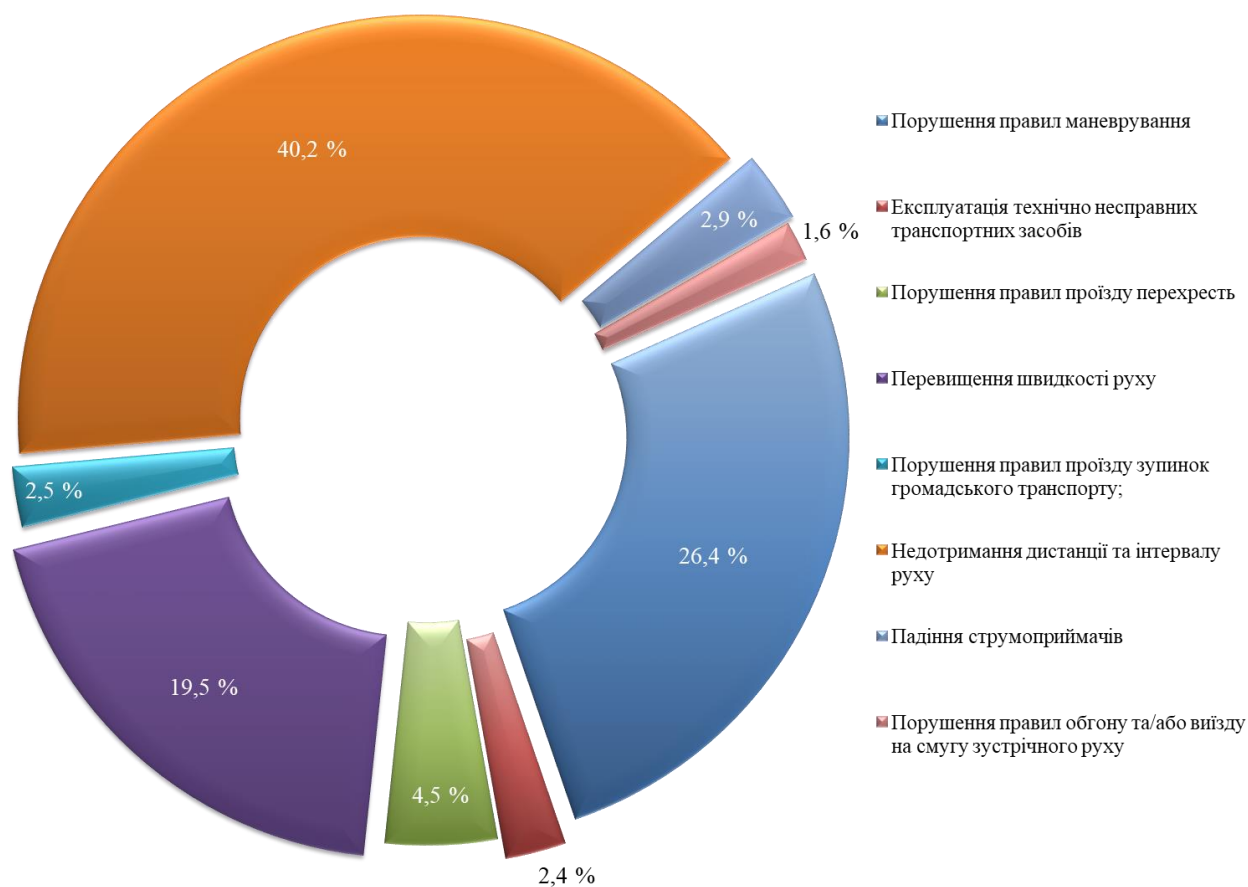

Рис. 18. Класифікація ДТП за 2021 рік за передумовами їх виникнення

Залежно від пори доби, найбільша кількість ДТП сталася в денну пору доби, з 10 год. 00 хв. до 17 год. 00 хв., а саме в цей проміжок часу було зафіксовано 53 % ДТП;

у вечірню пору доби з 17 год. 00 хв. до 22 год. 00 хв. сталася 24,7 % ДТП;

у ранкову пору доби з 05 год. 00 хв. до 10 год. 00 хв. сталася 18,6 % ДТП;

у нічний час з 22 год. 00 хв. вечора до 05 год. 00 хв. ранку зафіксовано 3,7 % випадків ДТП.

Класифікація ДТП за 2021 рік за порою доби, з вини водіїв міського електричного транспорту

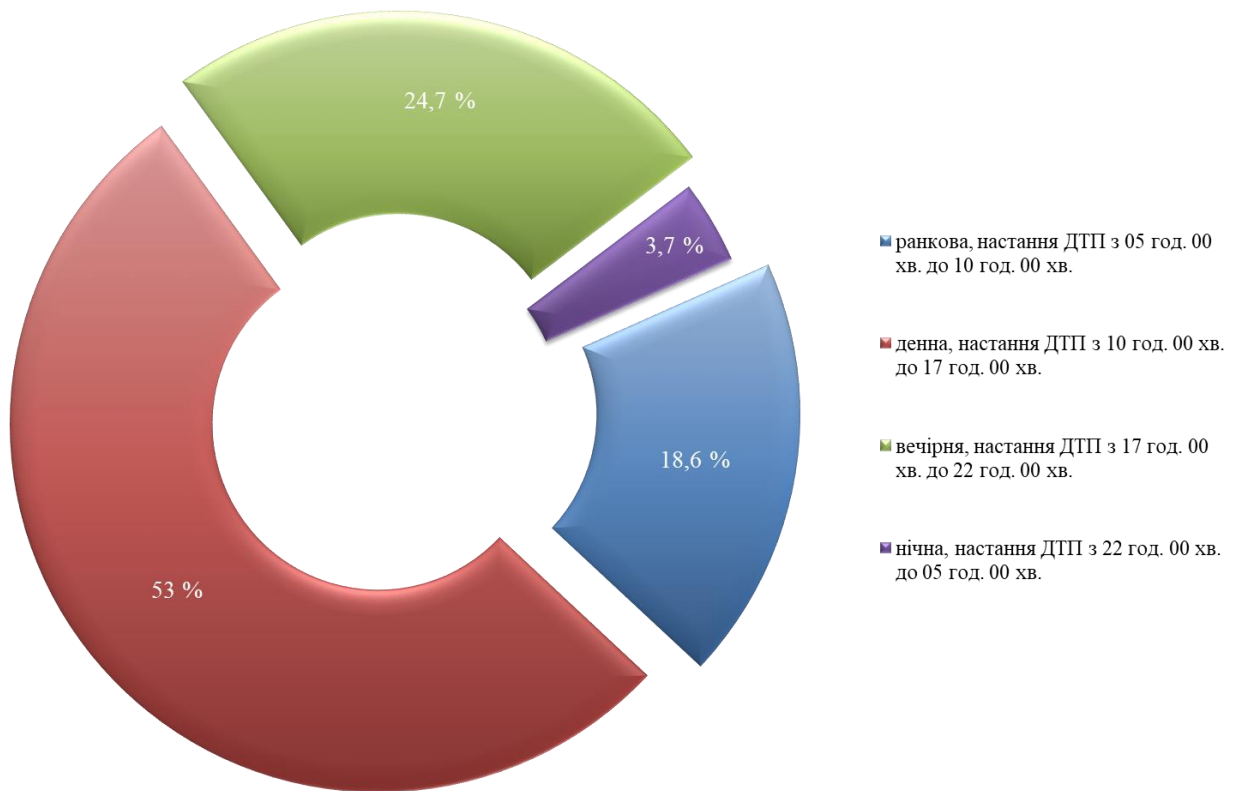

Рис. 19. Класифікація ДТП за 2021 рік за порою доби

За результатами проведеного аналізу було встановлено, що 88,7 % складають ДТП без постраждалих осіб, при яких лише відбувається механічне пошкодження транспортних засобів;

в 11,3 % ДТП загинуло від 1 до 3 осіб та/або від 1 до 10 осіб отримали травми.

Класифікація ДТП за 2021 рік за їх наслідками з вини водіїв міського електричного транспорту

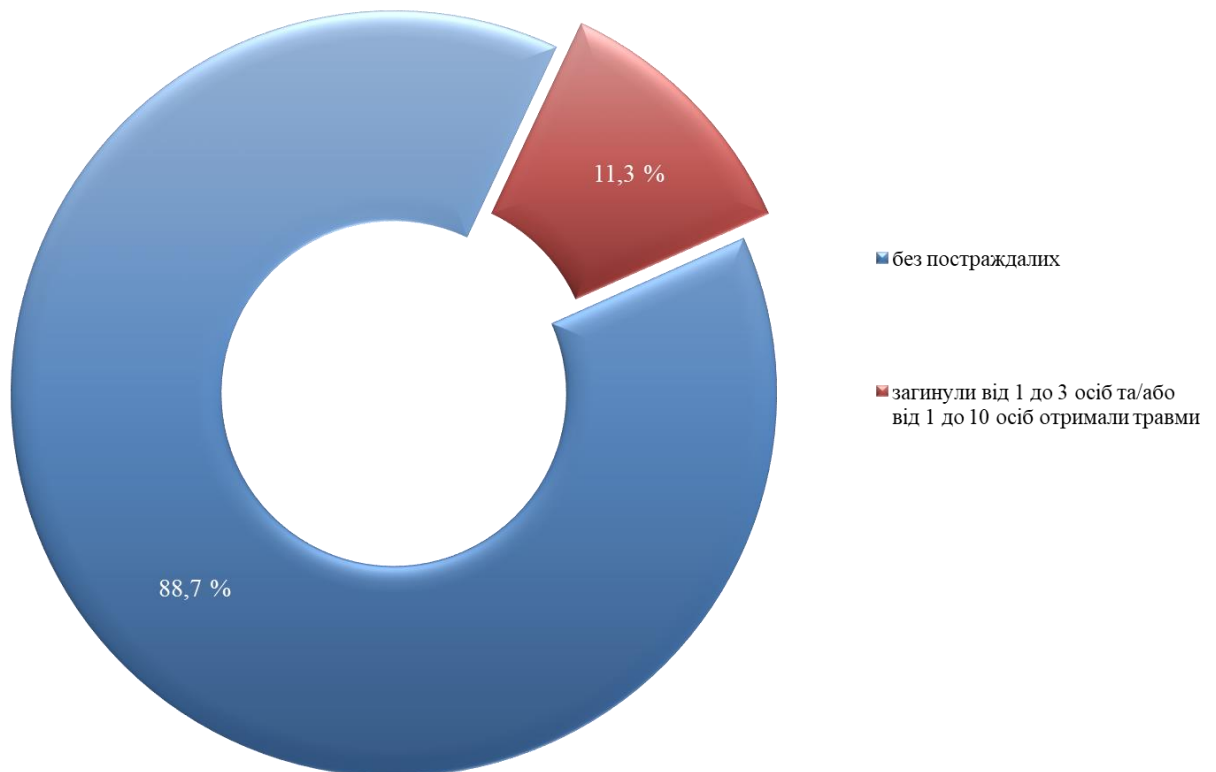

Рис. 20. Розподіл ДТП за 2021 року за їх наслідками

Аналіз аварійності проведений за періодом експлуатації транспортних засобів з вини водіїв міського електричного транспорту показав, що 38,9 % ДТП трапляються з рухомим складом, період експлуатації яких становить понад 20 років;

22,1 % ДТП сталися з транспортними засобами, період експлуатації яких становить від 1 до 5 років;

19,5 % ДТП сталися з транспортними засобами, період експлуатації яких становить від 5 до 10 років;

14,3 % ДТП сталися з транспортними засобами, період експлуатації яких становить від 10 до 20 років;

5,2 % ДТП сталися з транспортними засобами, період експлуатації яких становить до 1 року.

Класифікація ДТП за 2021 рік за періодом експлуатації транспортних засобів з вини водіїв міського електричного транспорту

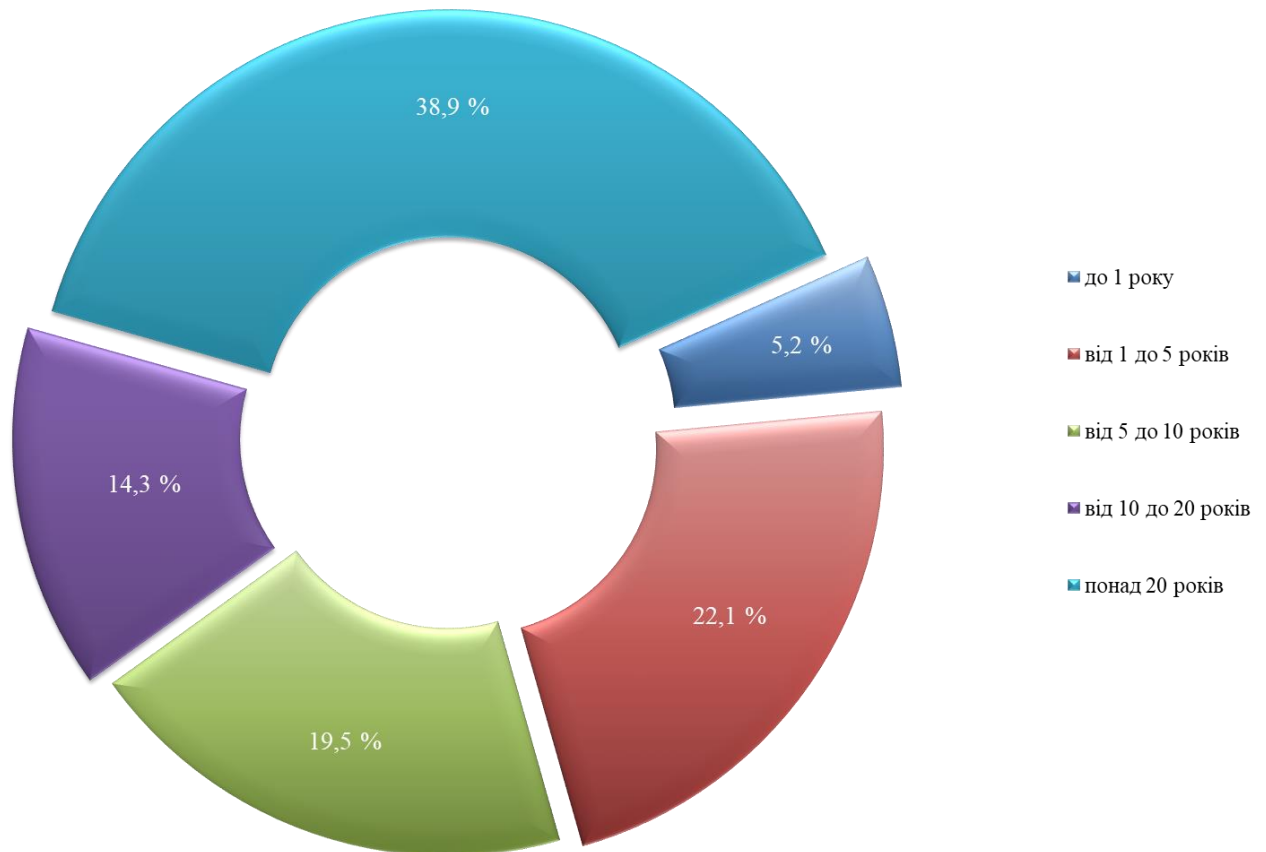

Рис. 21. Розподіл ДТП за 2021 рік з вини водіїв міського електричного транспорту за періодом експлуатації транспортних засобів

Аналіз ДТП за територіальною ознакою засвідчив, що у 2021 році регіонами, де сталася найбільша кількість ДТП з вини водіїв рухомого складу міського електричного транспорту, були:

Львівська область (51 ДТП, з них 37 – з вини водіїв тролейбусів);

м. Київ та Київська область (38 ДТП, з них 30 – з вини водіїв тролейбусів);

Харківська область (25 ДТП, з них 19 – з вини водіїв тролейбусів);

Вінницька область (20 ДТП, з них 16 – з вини водіїв тролейбусів).

Водночас найбільшу кількість ДТП з вини водіїв трамвайних вагонів допущено у Львівській області (14 ДТП).

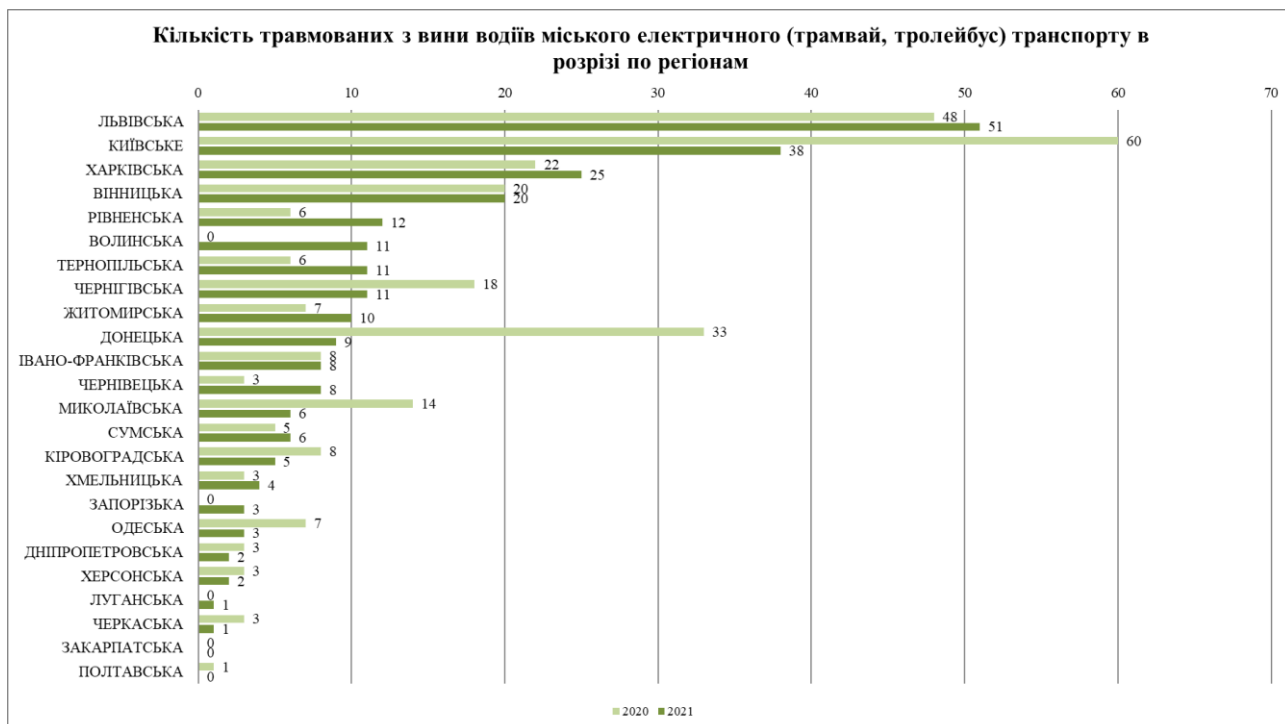

Рис. 21. Кількість ДТП з вини водіїв міського електричного (трамвай, тролейбус) транспорту у 2021 та 2020 роках по регіонах

Стан аварійності на залізничному транспорті

За інформацією, яка надходила до Укртрансбезпеки, упродовж 2021 року на залізничному транспорті України сталося 1296 транспортних подій, у яких 266 осіб загинули та 191 особа отримала травми, з них:

1 катастрофа, без постраждалих;

716 аварій, з яких:

1) 456 аварій з особами, завдані рухомим складом залізничного транспорту, що переміщався, у яких 266 осіб загинули та 191 отримала травми;

2) 260 аварій за участю залізничного транспорту (зіткнення, сходження з рейок рухомого складу залізничного транспорту, тощо), без постраждалих;

579 інцидентів, без постраждалих.

Допущено 1 випадок катастрофи на Дніпровській дирекції залізничних перевезень регіональної філії «Придніпровська залізниця» АТ «Українська залізниця».

У порівняння з аналогічним періодом 2020 року на залізничному транспорті України, сталося 813 транспортних подій, у яких 212 осіб загинули та 140 осіб отримала травми, з них:

479 аварій, з яких:

1) 353 аварій з особами, завдані рухомим складом залізничного транспорту, що переміщався, у яких 212 осіб загинули та 140 отримали травми;

2) 126 аварій за участю залізничного транспорту (зіткнення, сходження з рейок рухомого складу залізничного транспорту, тощо), без постраждалих;
334 інциденти, без постраждалих.

Рис. 23. Кількість транспортних подій на залізничному транспорті за 2021 рік, у порівнянні з 2020 роком

Таблиця 3. Стан аварійності на залізничному транспорті України за 2021 рік у порівнянні з відповідним періодом 2020 року.

Назва показника (класифікація транспортних подій)	Кількість транспортних подій			Загинуло осіб			Травмовано осіб		
	2020	2021	%	2020	2021	%	2020	2021	%
Катастрофи	0	1	+100	0	0	0	0	0	0
Аварії	479	716	+49,5	212	266	+25,5	140	191	+36,4
<i>Аварії зі сторонніми особами, завдані рухомим складом залізничного транспорту, що переміщався</i>	353	456	+29,2	212	266	+25,5	140	191	+36,4
<i>Зіткнення, сходження з рейок рухомого складу залізничного транспорту</i>	126	260	+106,3	0	0	0	0	0	0
Інциденти	334	579	+73,4	0	0	0	0	0	0
Всього	813	1296	+59,4	212	266	+25,5	140	191	+36,4

Розподіл транспортних подій за регіональними філіями за 2021 рік

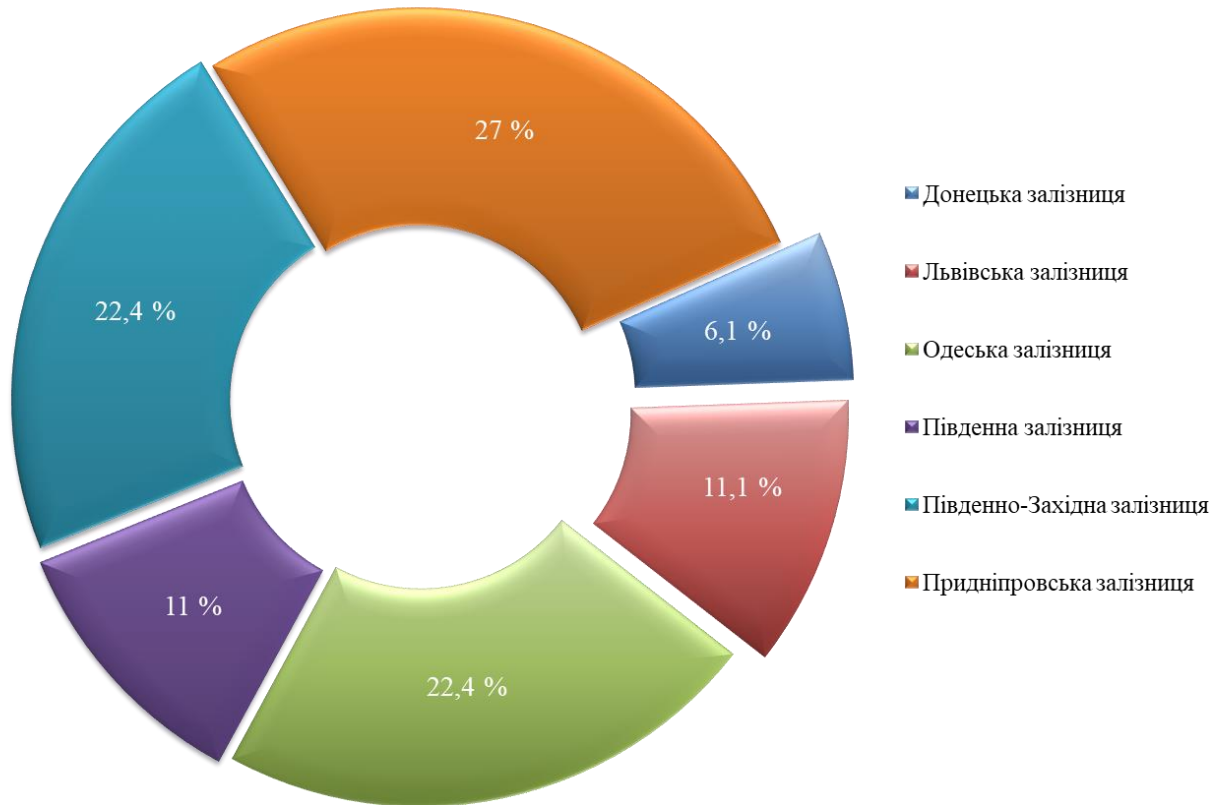

Рис. 24. Розподіл транспортних подій за регіональними філіями за 2021 рік

Залежно від пори доби, найбільша кількість аварій з особами, завдані рухомим складом залізничного транспорту, що переміщався сталася в денну пору доби, з 10 год. 00 хв. до 17 год. 00 хв., а саме в цей проміжок часу було зафіксовано 29,8 %;

у вечірню пору доби з 17 год. 00 хв. до 22 год. 00 хв. сталася 27,9 % аварій;

у нічну пору доби з 22 год. 00 хв. вечора до 05 год. 00 хв. ранку сталася 22,6 % аварій;

у ранковий час з 05 год. 00 хв. до 10 год. 00 хв. зафіксовано 19,7 % випадків аварій.

Класифікація аварій з особами, завдані рухомим складом залізничного транспорту, що переміщався за 2021 рік за порою доби

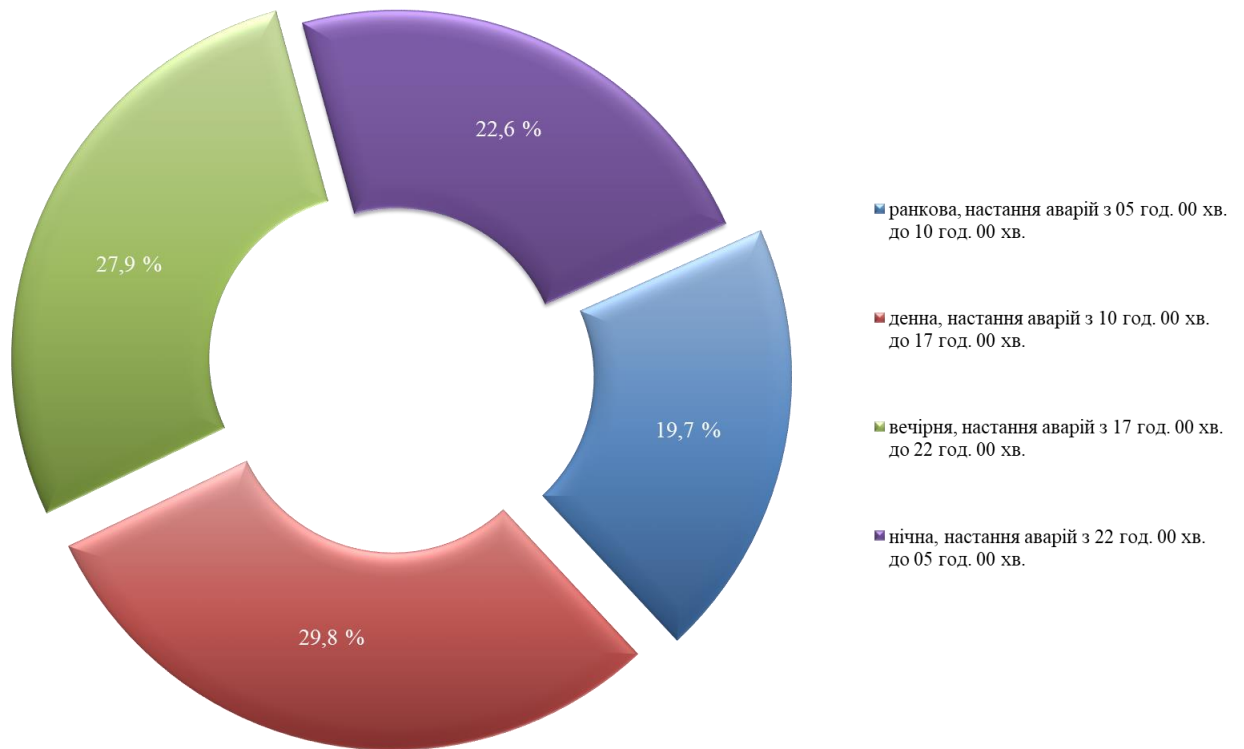

Рис. 25. Класифікація аварій з особами, завдані рухомим складом залізничного транспорту, що переміщався за 2021 рік за порою доби

Дорожньо-транспортні пригоди на залізничних переїздах

Протягом 2021 року на залізничних переїздах Укрзалізниці сталось 79 дорожньо-транспортних пригод, в яких 14 осіб загинули та 31 особа отримала травми.

За аналогічний період 2020 року на залізничних переїздах Укрзалізниці сталось 66 дорожньо-транспортних пригод, в яких 8 осіб загинули та 28 осіб отримали травми.

Рис. 26. Кількість та наслідки дорожньо-транспортних пригод на залізничних переїздах та поза ними за 2021 рік, в порівнянні з аналогічним періодом 2020 року.

У порівнянні з 2020 роком кількість ДТП збільшилась на 19,7 %, кількість загиблих збільшилась на 75 %, та кількість травмованих збільшилась на 10,7 %.

Технічні розслідування катастроф, аварій та подій на автомобільному, міському електричному та залізничному транспорті

У відповідності до Порядку технічного розслідування дорожньо-транспортних пригод, катастроф, аварій на автомобільному та міському електричному (трамвай, тролейбус) транспорті, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України 23 червня 2015 року № 231, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 09 липня 2015 року за № 818/27263, в період з 01 січня по 31 грудня 2021 року центральним апаратом Укртрансбезпеки забезпечено проведення 5 технічних розслідувань дорожньо-транспортних пригод державного рівня з тяжкими наслідками на автомобільному та міському електричному (трамвай, тролейбус) транспорті та організовано проведення територіальними органами Укртрансбезпеки 380 технічних розслідувань дорожньо-транспортних пригод регіонального та місцевого рівня на автомобільному та міському електричному транспорті, з яких проведено 332, інші 48 наразі проводяться.

Найбільша кількість проведених технічних розслідувань припадає на Київське міжрегіональне управління Укртрансбезпеки (63), Управління

Укртрансбезпеки у Дніпропетровській (28), Житомирській, Харківській (27), Миколаївській, Рівненській (24), Вінницькій (20), Львівській областях (21).

Проведений аналіз технічних розслідувань на автомобільному та міському електричному (трамвай, тролейбус) транспорті показав, що основними причинами настання цих дорожньо-транспортних пригод є порушення Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306 (далі – Правила дорожнього руху), а саме: порушення правил маневрування, порушення правил проїзду перехресть, перевищення швидкості руху, виїзд на смугу зустрічного руху, порушення вимог Правил дорожнього руху пішоходами та велосипедистами.

Супутніми причинами, що призвели до ДТП є недотримання автотранспортного законодавства автомобільними перевізниками та водіями транспортних засобів, а саме:

Порядку перевірки технічного стану транспортних засобів автомобільними перевізниками, затвердженого наказом Мінтрансв'язку України від 05 серпня 2008 р. № 974, зареєстрованим у Мін'юсті 01 вересня 2008 р. за № 794/15485;

Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів, затвердженого наказом Мінтрансв'язку від 07 червня 2010 р. № 340, зареєстрованим у Мін'юсті 14 вересня 2010 р. за № 811/18106;

Правил охорони праці, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 09 липня 2012 р. № 964, зареєстрованим в Мін'юсті 01 серпня 2012 р. за № 1299/21611;

Порядку проведення інструктажів та стажування водіїв колісних транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України 05.08.2008 за № 975, зареєстрованим в Мін'юсті 21 серпня 2008 р. за № 776/15467;

Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, затвердженого наказом Міністерства транспорту України від 30 березня 1998 р. за № 102, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 квітня 1998 р. за № 268/2708;

Інструкції з використання контрольних пристроїв (тахографів) на автомобільному транспорті, затвердженої наказом Міністерства транспорту та зв'язку України 24.06.2010 № 385, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2010 р. за № 946/18241;

Правил технічної експлуатації коліс та пневматичних шин колісних транспортних засобів категорій L, M, N, O та спеціальних машин, виконаних на їх шасі, затверджених наказом Міністерства інфраструктури України від 26

липня 2013 року № 549, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 серпня 2013 року за № 1452/23984;

Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. № 176;

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 р. № 1001.

З метою попередження аварійності Укртрансбезпекою організовано роботу територіальних органів Укртрансбезпеки спільно з територіальними органами Національної поліції України, обласних, районних, міських державних адміністрацій, громадськими організаціями, страховими компаніями, представниками засобів масової інформації у проведенні комплексів профілактичних заходів: «Тиждень безпеки дорожнього руху», «Автобус-2021», «Увага! Серпень – масові перевезення», «Перевізник зима – 2021».

Також відповідно до Порядку технічного розслідування катастроф, аварій, дорожньо-транспортних пригод, подій на залізничному транспорті, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України 21 вересня 2018 року № 433, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 жовтня 2018 року за № 1185/32637, Укртрансбезпекою за 12 місяців 2021 року організовано проведення 17 технічних розслідувань транспортних подій (аварій) на залізничному транспорті, з них:

1 катастрофа та 7 аварій сталися при виконанні поїзної роботи на коліях загального користування;

2 аварії сталися при виконанні маневрової роботи на залізничних станціях загального користування;

7 аварій сталися на залізничних під'їзних коліях підприємств залізничного транспорту (інших суб'єктів господарювання на залізничному транспорті).

Проведений Укртрансбезпекою аналіз причин аварій та катастрофи (аварій із серйозними наслідками) на залізничному транспорті за 2021 рік показав, що основними причинами транспортних подій на залізничному транспорті стало недотримання працівниками залізничного транспорту суб'єктів господарювання залізничного транспорту вимог:

Правил технічної експлуатації залізниць України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 20 грудня 1996 року № 411, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 лютого 1997 року за

№ 50/1854, в частині утримання і ремонту залізничних колій, ремонту та побудови рухомого складу залізничного транспорту;

Технічних вказівок по улаштуванню, укладанню, ремонту і утриманню безстикової колії на залізницях України, затверджених наказом Укрзалізниці від 01 лютого 2012 року № 033-Ц;

Інструкції з руху поїздів та маневрової роботи на залізницях України, затвердженої наказом Міністерства транспорту України від 31 серпня 2005 року № 507 (зі змінами);

Інструкції з сигналізації на залізницях України, затвердженої наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 23 червня 2008 року № 747;

Технічних умов виготовлення нових вантажних вагонів вагонобудівними підприємствами, в частині використання продукції неналежної якості при побудові нових вагонів;

Стандарту акціонерного товариства «Українська залізниця» СТП 04-018:2018 «Комплект документів на типовий технологічний процес вхідного контролю відповідальних деталей та вузлів вантажних вагонів», в частині дотримання технології ремонту візків вантажних вагонів, при капітальному та деповському ремонті візків вантажних вагонів або обладнання вантажних вагонів:

Стандарту акціонерного товариства «Українська залізниця» СТП 04-019:2018 «Вагони вантажні. Ремонт візків. Правила виконання», введеним в дію наказом АТ «Укрзалізниця» від 08 серпня 2019 року № 520;

Стандарту акціонерного товариства «Українська залізниця» СТП 04-016:2018 «Вагони вантажні залізничного транспорту колії 1520 (1524) мм. Настанова з капітального ремонту», введеним в дію наказом АТ «Укрзалізниця» від 25 квітня 2019 року № 282.

При цьому збільшення кількості аварій, спричинених сходженням та зіткненням рухомого складу залізничного транспорту, спричинене неналежним утриманням суб'єктами господарювання залізничного транспорту під'їзних залізничних колій, зокрема, за 2021 рік лише на під'їзних залізничних коліях ПАТ «Арселор Мітал Кривий Ріг» сталося 102 випадки аварій. При цьому суб'єктом господарювання не вживаються заходи щодо покращення безпеки руху на залізничних коліях.

Аналіз технічних розслідувань транспортних подій (аварій) та стану аварійності на залізничному транспорті за 2021 рік, показує концентрацію випадків сходження з рейок рухомого складу залізничного транспорту на залізничних станціях загального користування та під'їзних залізничних коліях суб'єктів господарювання, які примикають до колій загального користування,

регіональної філії «Придніпровська залізниця» та регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця».

При проведенні технічного розслідування транспортної події катастрофи (аварії із серйозними наслідками) встановлено, що основними причинами настання випадку транспортної події, яка сталася 06 лютого 2021 року на стрілочному переводі № 10 залізничної станції Воскобійня регіональної філії «Придніпровська залізниця» АТ «Укрзалізниця», у якій, під час слідування поїзда № 2302, відбулося сходження 8 навантажених вагонів №№ 63554257, 56485659, 56936164, 52685385, 54187968, 61080305, 61454856, 61672184, є сходження з залізничних рейок колісних пар другого візка вагону № 63554257, через злам лівої бокової рами № 12 437823 07 у зоні внутрішнього кута зони R55 буксового прорізу 3 колісної пари № 0029 421983 90, внаслідок:

зародження та розвитку тріщини, що утворилася внаслідок відновлення наплавленням посилюючого ребра та використання, при побудові нового вагону, продукції неналежної якості, в порушення технічних умов ТУ У 35.2-01124454-032-2004 «Вагони чотиривісні моделі 12-9745, 12-9745-01»;

усі посилюючі ребра на боковій рамі в зонах радіусу R55 внутрішнього та зовнішнього кутів буксового прорізу виконанні методом наплавлення, що свідчить про недопустиме внесення змін до конструктивної частини бокової рами;

використання бокової рами матеріал якої не відповідає вимогам нормативних документів ОСТ 32.183, ГОСТ 977, ОСТ 24.153.08, Т 06.08 ТТ ЦВ-32-695 за показниками: хімічний склад (вміст марганцю), механічні властивості (границя плинності, ударна в'язкість при понижених температурах KCV⁻⁶⁰, KCU⁻⁶⁰).

У ході розслідування також встановлено, що вагон № 63554257, який побудований заводом «1383» ТОВ «ДМЗ Карпати» 15.06.2018 обладнано боковою рамою № 12 437823 07 (клеймо «12» відповідає АО «ПО Бежицкая сталь»), яка має чіткі сліди виправлення та самовільного нанесення індивідуального номеру та року виготовлення, що свідчить про використання несертифікованої продукції при побудові нових вагонів.